

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 14 ԱՊՐԻԼ, 2025

ՏԵՐՈՒՍԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն պարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեալս ՚ս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ

*Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր՝ Բորբոքեացի ի հոգիս մեր.
գԽորհուրդ սրտից մեր մաքրեացէ՝ զԼոյս գիտութեան քո փայլեացէ.
Ի քնոյ մահու զմեզ զարթուցէ, զՄիտս բոցով քո վառեացէ.
Զի ի տուրնջեան և գիշերի Տացուք քեզ փառս անլռելի:*

ՀԱՄԱՏՈՎ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ

Արքայ երկնաւոր, Կուր ինձ զարքայութիւն քոյ՝ գոր խոստացար սիրելեաց քոց, եւ զօրացո՛ր զսիրտ իմ արել զմեղս եւ սիրել զքեզ միայն, եւ առնել զկամս քո:

Խնամող արարածոց, պահեա՛ր նշանաւ Խաչի քո զհոգի եւ զմարմին իմ՝ ի պապրանաց մեղաց, ի փորձութեանց դիւաց եւ ի մարդոց անիրաւաց, եւ յամենայն վրանգից հոգոյ եւ մարմնոյ:

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո, եւ լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա՛ր եւ պապրասարեա՛ր զպէտս հոգոյ եւ մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան:

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո՛ր զիս ի չար սովորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն. եւ բեւեռեա՛ր ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն եւ զերկիւղ գեհեմոյն եւ զսէր արքայութեան քոյ, զի զղջացայց ի մեղաց, եւ գործեցից զարդարութիւն:

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացո՛ր ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան՝ որպէս պոռնկին, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս:

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգեւեա՛ր ինձ ուղղափառ հաւատով եւ բարի գործով, եւ սուրբ մարմնոյ եւ արեան քո հաղորդութեամբ զալ առ քեզ:

Բարերար Տէր, հրեշտակի բարոյ յանձըն արացեց զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որ են ի ներքոյ երկնից:

Լոյս ճշմարիտ Զրիստոս, արժանաւորեա՛ր զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ի կոչման աւուրն, եւ հանգչել յուսով բարեաց յօթեանս արդարոց՝ մինչեւ յօր մեծի զալստեան քոյ:

Դարաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր՝ դապել զկենդանիս եւ զմեռեալս, մի՛ մտնէր ի դարաստան ընդ ծառայիս քոյ, այլ փրկեա՛ր զիս ի յաւիտենական հրոյն, եւ լսելի արա ինձ զերանաւեր կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. եւ ողորմեա՛ր քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՇԱՐԱԿԱՆ - ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒՄ

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հօր, սուրբ եւ անմահ, որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ: (X3)

Փրկել գնեց ի փորձութենէ եւ յամենայն վրանգից մերոց: Եւ եւս խաղաղութեան գՏէր աղաչեսցուք: Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարե-խօսութեամբ սուրբ Աստուածամին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա:

ՇԱՐԱԿԱՆ - ԱՂՈԹՔ

*Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցերոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւեն ես նեղերոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:*

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ էո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի քանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ էո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՍԱՂՄՈՍ 16

ԱՂՈԹՔ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ

Պահպանէ զիս, ով Աստուած, քեզի ապաւինած եմ:
Տիրոջ ըսի. – «Դուն ես Տէրս, քեզմէ գատ ուրախութիւն չունիմ»:
Ինչ փառահեղ են երկրի վրայ սուրբերը,
ամբողջ փափաքս է՝ անոնց հետ ըլլալ:
Բազմաթիւ ցաւերով պիտի հարուածուին անոնք՝
որոնք ուրիշ աստուածներու ետեւէն կը վազեն.
բայց ես զոհերու արիւն պիտի չընծայեմ անոնց,
անոնց անունն իսկ բերանս պիտի չառնեմ:
Տէր, դուն ես իմ ժառանգութիւնս, ինձի վիճակուած բաժինը,
եւ իմ բաժինս դուն պիտի տաս ինձի:
Ինձի ելած վիճակը ինչ հաճելի է ինձի,
իրաւամբ շնորհք մը՝ որ զիս խնդութեամբ կը լեցնէ:
Կ'օրհնաբանեմ Տէրը, որ իր խորհուրդով կ'առաջնորդէ զիս,
նոյնիսկ գիշերը զիս կը խրատէ խղմտանքիս միջոցաւ:
Միշտ Տէրը իմ դիմացս ներկայ ունիմ.
Երբ անկալ իմ կողմիս է՝ ոչինչ կրնայ զիս սասանեցնել:
Ահա թէ ինչու սիրտս ուրախ է, հոգիս ցնձութեան մէջ է,
եւ մարմինս վստահութեամբ կը հանգչի, որովհետեւ գիտեմ թէ զիս
մեռելներու աշխարհին մէջ պիտի չձգես,
եւ պիտի չթողուս որ քու հաւատարիմ ծառայիդ մարմինը փտութիւն տեսնէ:
Կեանքի նամբան ցոյց կու տաս ինձի.
Ներկայութիւնդ զիս ցնձութեամբ կը լեցնէ,
եւ քու մօտդ ըլլալը յաւէտ երջանկութիւն է:

ԱՂՕԹՔ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ

Նեղութեան եւ դժուարութեան ժամանակ գրուած Սաղմոս է այս Սաղմոսը, երբ Դաւիթ Ասրուծոյ պահպանութիւնն է որ կը խնդրէ: Պահպանութիւնը կը խնդրէ խոստովանելով որ միայն Իրեն ապաւինած է: Միայն Ասրուծմէ է իր ուրախութիւնը: Ասրուած է իր ժառանգութիւնը: Արդեօք նոյն ապահովութիւնը մենք ալ կը գգանք, թէ մեզի շարք մը բաներ կը պակսին, որովհետեւ Ասրուծոյ ապաւինած ենք: Դաւիթ կը խնդրէ ու կը պահանջէ, որ Ասրուած պահպանէ, եթէ հարցնենք, ինչո՞ւ պէքք է պահպանէ, որովհետեւ Ասրուծոյ վրայ դրած է իր յոյսը, ապաւենը, վստահութիւնը: Յաջորդ համարին մէջ Դաւիթ յարակօրն կու գայ ըսելով որ իր միակ ուրախութիւնը Տէրն է: Ուրախութիւն մը, որ փարբեր է միւս ուրախութիւններէն:

3րդ համարով Դաւիթ փափաք կը յայտնէ որ սուրբերուն հետ ըլլայ, այն սուրբերը, որոնք Հին Կրակարանին մէջ քահանաներն էին: Բայց ան նաեւ զգուշաւորութիւն մը կը յայտնէ, ըսելով որ չըլլայ սակայն անոնց նման որոնք ուրիշ աստուածներու ետեւ կ'երթան: Այդպիսիներու պարագային ալ բազմաթիւ ցաւերով պիտի հարուածուին: Բայց ինք երբեք այդպիսի աստուածներու ետեւէ պիտի չերթայ ոչ ալ գոհերու արիւն ընծայէ, նոյնիսկ անոնց անունն ալ պիտի բերանը չառնէ 4 համար: Այլ ինք պիտի մնայ հաւատարիմ Ասրուծոյ, որովհետեւ կը գիտակցի, որ անգամ մը Ասրուծմէ հեռանայ, ընդհակառակը հարուածները աւելի պիտի գան, եւ ոչ թէ հակառակը: Ահա թէ ինչու Դաւիթ վստահ է եւ միայն կ'ուզէ Ասրուծոյ ապաւինիլ:

5-6րդ համարներով Դաւիթ կը յայտարարէ ըսելով, որ Տէրը Ինքն է իր ժառանգութիւնը, այս պարագային ժառանգութիւն հասկացողութիւնը, մանաւանդ՝ Հին Կրակարանեան հասկացողութեամբ հողային ժառանգութեան մասին է, որ իւրքանաչի Իսրայելացիի համար կարեւոր մէկ փոփոխութիւն մըն է, բայց այսպէղ Դաւիթ կու գայ եւ վստահութեամբ կը յայտնէ, որ Ասրուած Ինքն է իր ժառանգութիւնը, ժառանգութիւն մը, որորն մէջ ամէն փեսակի ապահովութիւն կայ: Ժառանգութիւն մը որ նաեւ զինք կը լեցնէ խնդութեամբ: Ժառանգութիւն մը, որուն համար ալ Դաւիթ շարք ուրախ է: Այսպէղ նաեւ Դաւիթ համեմատական է որ կ'ընէ, երբ նկատի ունի Ղեւիի ցեղը, որուն ժառանգութիւնը Տէրն էր դարձեալ: Անոնք հողային ժառանգութիւն պիտի չունենային, այլ անոնց ժառանգութիւնը Տէրն էր: Բայց անոնցմէ շարքեր Տէրը ձգելով պիտի հետապնդէին հողային ժառանգութիւն, հարստութիւն: Անոնց համար է նաեւ Դաւիթը խօսքը 4րդ համարին մէջ:

7րդ համար: Դաւիթ նաեւ շնորհակալութիւն կը յայտնէ Ասրուծոյ, որ Ան իր խորհուրդներով կ'առաջնորդէ զինք, նոյնիսկ զինք կը խրատէ խղճմտանքի միջոցաւ: Սա կը նշանակէ, որ Ասրուած մարդս մնայուն կ'առաջնորդէ, որ մարդը ինք մնայուն ճիշդ ճամբու մէջ մնայ, չխտրորի, չկորսուի: Պայմանաւ որ մարդը ինք ընդունի այդ խրատելու եղանակը:

8րդ համարը, Դաւիթ կը յայտնէ, որ Ասրուծոյ ներկայութիւն միշտ իր դիմացը ունի, Ան միշտ ներկայ է, եւ այդ ապահովութիւնը իրեն կու փայ վստահութիւնը, որ ինչ ալ ըլլան պայմանները, ոչինչ կրնայ զինք սասանեցնել, շարժել: Ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ. «Եթէ Ասրուած մեր կողմն է, ով կրնայ մեզի հակառակ ըլլալ»:

Վերջին երեք համարները 9-11, որքան ալ Դաւիթ իր վստահութիւնն է որ կը յայտնէ, թէ ինչու իր սիրտը ուրախ է, հոգին կը ցնծայ, որովհետեւ մեռելներու աշխարհին մէջ պիտի չձգէ իրեն հաւատարիմ ծառային մարմինը, որ փրութիւն փեսան է: Բայց երբ Պետրոս եւ Պօղոս Առաքեալներուն խօսքերը կ'ուսումնասիրենք, ապա այնպէղ կը փեսնենք, որ Առաքեալները այս խօսքերուն մէջ կը փեսնեն մարգարեական շունչը, ու Դաւիթ կ'արտայայտուի Քրիստոսի մասին, որովհետեւ վերջ ի վերջոյ, որքան ալ Ասրուծոյ խոստովանէ, որ Ան մեռելներէն պիտի յարուցանէ Դաւիթը, բայց Դաւիթը մարմինը փրութիւն փեսաւ: Բայց Յիսուս Քրիստոսի մարմինն էր որ փրութիւն չտեսաւ, որովհետեւ զիրենք Ղազարոսի պարմութենէն, երբ ան չորս օրուան մեռած էր, քոյրերը ըսին, ան սկսած էր նեխիլ, բայց ահա Քրիստոս երրորդ օրը, այսինքն՝ փակաւին փրութեան ժամանակը չսկսած, Ան յարութիւն պիտի առնէր: Ի վերջոյ, Դաւիթ նաեւ կը յայտնէ, որ Ասրուած կեանքի ճամբան ցոյց կու փայ, այն ճամբան որ դէպի Իրեն կը փանի: Այն ճամբան, որ Իր իսկ մասին խօսած ժամանակ Քրիստոս պիտի ըսէ. «Ես եմ ճամբան»: Գամբայ մը որ կը փանի առ Ասրուած, ճամբայ մը որ յաւիտենապէս ցնծութիւն է, եւ յաւեր Ասրուծոյ հետ ըլլալ է: Թող այս նոր փարին ըլլայ առիթ իրաքանչիւրիս այդ ճամբով երթալու առ Ասրուած: